

соціально-економічного розвитку передбачати заходи, спрямовані на встановлення ефективних каналів зв'язку регіональних територій із зарубіжними державами.

Таким чином, для покращення економічного розвитку регіонального підприємництва потрібне визначення статусу та функцій системи центральних та регіональних органів державного управління, щодо підтримки та координації розвитку малого та середнього бізнесу в пріоритетних напрямках.

Список використаних джерел:

1. Ndiaye N., Razak L.A., Nagayev R., Ng A. Demystifying small and medium enterprises' (SMEs) performance in emerging and developing economies // *Borsa Istanbul Review*. 2018. № 18(4). p. 269-28. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2214845018300280?via%3Dihub>
2. Щербакова А. С. Механізм економічного розвитку бізнесу в регіонах України. *Формування ринкових відносин в Україні* №1 (212). 2019.

ІНДИКАТИВНЕ ПЛАНУВАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ

В. М. ПРАСОЛ, доцент

Є. М. ГРИМАШЕВИЧ, студентка 2 курсу

Т. В. ХАЛІНА, студентка 2 курсу

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Вивченням теоретико-методологічних основ формування системи стратегічного індикативного планування займаються як зарубіжні, так і українські науковці. Основні положення викладені в працях і дослідженнях українських та зарубіжних учених С. Лавлинського, А. Левінталя, А. Петрова, М. Погребняка, С. Сильвестрова, Т. Псарьової та ін.

Суб'єктами планування та управління адміністративно-територіальної одиниці є: голова адміністрації, представники органів місцевого самоврядування, господарюючі суб'єкти і населення.

Об'єктом планування та управління адміністративного району є територія району.

Громадянин як соціальний суб'єкт може розглядатися з двох позицій: як особистість і як частина місцевого співтовариства, об'єднаного за якою-небудь ознакою (за рівнем економічної активності, за спорідненою ознакою (сім'я), за приналежністю до громадської організації та ін.).

Отже, територіальне індикативне планування передбачає формування такої системи відносин і взаємодії усіх соціальних суб'єктів, господарюючих суб'єктів і владних структур, щоб у результаті реалізації індикативного плану досягти максимального економічного і соціального ефекту.

При розробленні індикативних планів потрібно враховувати інтереси не лише приватного бізнесу, але і соціальних суб'єктів.

Господарюючі суб'єкти зобов'язані орієнтувати діяльність на службу суспільству і державі так, щоб вона сприяла зростанню рівня і якості життя населення територій регіонів, не зашкодила екології та довкіллю, поповнювала використання трудових, природних та інших ресурсів у процесі виробництва.

Соціальні суб'єкти в усіх своїх проявах, і як індивідуум, і як місцеве співтовариство в цілому, повинні у відносинах з владою і бізнесом виходити з принципу повного задоволення життєвих потреб людини.

Слід керуватися вісьмома базовими принципами:

- безперервності планування,
- пріоритетності і цілеспрямованості,
- комплексності,
- системності,
- адаптивності,
- субсидіарності, балансу інтересів;

і шістьома локальними принципами:

- соціальної спрямованості,
- оптимальної пропорціональності,
- мінімізації ризику,
- професійної відповідальності,
- легітимності,
- відкритості та інформованості.

Одним з найважливіших механізмів регулювання інтересів влади і бізнесу є державно-приватне партнерство (ДПП). Був ухвалений ще один важливий Закон України «Про державно-приватне партнерство», який визначає організаційно-правові засади взаємодії державних партнерів з приватними та основні принципи державно-приватного партнерства на договірній основі.

Сутність ДПП полягає в тому, що учасники процесу отримують різні види віддачі: господарюючі суб'єкти – прибуток, а влада - внесок у вирішення основного завдання – підвищення добробуту та якості життя населення.

На практиці місцева влада часом не зацікавлена у співпраці з приватним бізнесом, здійснюючи контроль за найпривабливішими сферами господарської діяльності. З іншого боку, високі ризики, відсутність гарантій повного покриття інвестиційних і поточних витрат, високі податкові витрати, призводить до того, що приватні партнери (господарюючі суб'єкти) не поспішають співпрацювати з владою на умовах ДПП. У цьому випадку порушується основний принцип балансу інтересів усіх суб'єктів процесу індикативного планування. Досягнення такого балансу можливе тільки в режимі прямого діалогу бізнесу і влади. Тільки в цьому випадку бізнес і влада знайдуть взаємовигідні точки зіткнення, що сприятиме розвитку ДПП.

Основною метою індикативного планування соціально - економічного розвитку є формування і реалізація комплексу аналітично-прогнозних документів, планів і програм, що забезпечують скоординовану діяльність усіх учасників планового процесу, спрямовану на виконання поставлених цілей і завдань, створення сприятливих умов для життя і діяльності усіх господарюючих і соціальних суб'єктів, стійкого і безпечного розвитку суспільства.

Основними завданнями територіального індикативного планування соціально – економічного розвитку є:

- Підвищення рівня та якості життя населення в результаті реалізації програмних заходів і досягнення індикаторів цілі;
- підвищення ефективності системи управління регіональним розвитком;
- створення і вдосконалення інститутів регіонального моніторингу, економічного моделювання, планування і бюджетування;
- розроблення стратегії розвитку й індикативного плану на основі моніторингу, з урахуванням взаємозв'язку, синхронізації та узгодження планів на територіальному, регіональному і державному рівнях та координації різних форм власності;

Індикативне планування є дієвим механізмом реалізації стратегічних цілей розвитку регіонів України, яке покликано вирішувати пріоритетні проблеми соціально-економічного розвитку та сприяти зростанню рівня життя населення .

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МУНІЦИПАЛЬНИХ УТВОРЕНЬ

О. О. ЄВССЄВА, д-р екон. наук, професор

Український державний університет залізничного транспорту

А. А. ПАКУЛІНА, канд. екон. наук, доцент

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Державне регулювання інвестиційної діяльності муніципальних утворень – комплекс заходів, що сприяють примноженню ефекту від вкладення грошей у розвиток пріоритетних видів економічної діяльності муніципальних утворень.

Методи державного регулювання інвестиційної діяльності МУ включають безпосередні та опосередковані методи. Суть прямих методів регулювання полягає у фінансовій підтримці видів економічної діяльності МУ або окремих підприємств, які гарантовано не вистоять у конкурентній боротьбі. Опосередковане державне регулювання інвестицій – це сукупність методів, якими користується держава з метою непрямого впливу на інвестиційні процеси, що виявляється в інструментах бюджетування, кредитування та оподаткування. За допомогою цих інструментів держава намагається зробити ефективний вплив на суб'єкти, залучені в процес інвестування.

Форми державного регулювання інвестиційної діяльності МУ можна представити у вигляді наступної послідовності:

- податкове регулювання інвестиційної діяльності;
- регулювання фінансових інвестицій;
- регулювання участі інвесторів у приватизації;
- надання фінансової допомоги;
- пільгове кредитування;